

Valmentava koulutus

- kenelle, mitä ja millä tuloksilla?

Marjut Tuppurainen

26.8.3015

Työllistymisen mahdollisuudet -seminaari

Valma ja Telma - totstyöryhmät

Valma – Kiipula & Punaportti
Anne Saario (yh)
Kirsti Kauppi, Anna-Mari Termonen,
Jarmo Tapaninen, Sirkku Niemi, Sanna
Mäntylä, Anne Vuorinen

* Työryhmät työskentelevät tammi-
huhtikuun aikana; yhteisiä
kokouksia, tots-kirjoitustyötä
(Rauni ja Marjut osallistuvat yhteisiin
kokouksiin tarvittaessa)

* Kaikkien
työryhmien
yhteinen
kokoukseen
tammi-helmikuun
vaihteessa
Kiipulassa Raunin ja
Marjutan johdolla.
* Työryhmillä
yhteyshenkilöt,
jotka koordinoivat
ryhmänsä toimintaa

Valtakunnalliset
koulutuksen
perusteet

PerusTelma
Satu Tapio (yh)
Liisa Arola
Eeva-Liisa Meskanen
Kirsi Vuorinen

Ryhmien
tiivis
yhteistyö

Valma – toimipaikat
Marjo Huhtapelto (yh)
Taru Koivisto
Tarja Manner
Tuija Siitonen
Olli Saari

* Yhteinen
työkorttipohja,
jolle totsint
osat
kirjoitetaan

Telma – vaikeimmin vammaiset
Marjo Peltola (yh)
Marianna Lumijärvi
Elina Väliharju
Ulla Peuhu
Tuula Salonen

Telma – strukturoitu
Virpi Kemppe (yh)
Varpu Nevalainen
Marja Ahola
Pekka Visuri

* Valma ja Telma –
totsit valmiina
27.4.15

Työelämäyhteistyö;
työelämän edustajat
mukana totstyössä

TOTS-työn taustaksi
Telma

Opiskelija

Opetus-
ja
ohjaus-
henkilöstö

Toimintakyvyn
vahvistaminen
15 – 25 osp

Oppimisen
vahvistaminen
10 – 15 osp

Työelämään
valmentautumi-
nen
15 – 20 osp

Valinnaiset
koulutuksen
osat
0 -20 osp

OSTU, harrastukset,
muu koulutustarjonta

Työelämäyhteistyö

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus

- Telma-koulutuksen lähtökohtana ovat opiskelijan tarpeet
- Koulutus on tarkoitettu eniten erityistä ja laajaa tukea tarvitseville henkilöille, jotka näin voivat saada henkilökohtaisten tavoitteiden tai valmiuksien mukaista opetusta ja ohjausta
- Koulutuksen tavoitteena ei pääsääntöisesti ole ammatilliseen koulutukseen siirtyminen
- Mutta poikkeustapauksissa myös jatko-opintoihin hakeutuminen on mahdollista opiskelijan yksilöllisten valmiuksien mukaisesti
- Tavoitteena on, että opiskelija löytää työn ja toimeentulon, asumisen, vapaa-ajan ja kuntoutumisen osalta ratkaisun hyvään ja itsenäiseen elämään

Telma-koulutus

- Koulutus toteutetaan kokonaisuudessaan erityisopetuksena
- Opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelun järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)
- HOJKSiin sisältyvässä opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa (HOPS) määritellään opintojen ajallinen kesto sekä eri osaamistavoitteisiin käytettävä aika sekä niiden yksilöllinen laajuus
- Erityisopetukseen liitetään tarvittaessa muita tukitoimia ja kuntoutusta yhteistyössä opiskelijan lähiverkoston ja kuntoutuspalveluiden tuottajien kanssa
- Koulutus on osa kokonaiskuntoutusta, jota toteutetaan yhteistyössä moniammatillisesti ja monialaisesti eri tahojen kanssa

Telman arvoperusta

- Koulutuksen arvoperusta on ihmisyyys - jokaiselle kuuluva ihmisarvo ja oikeus hyvään elämään
- Keskeiset siihen liittyvät arvot kuten tasa-arvoisuus, suvaitsevaisuus, erityisyyden kunnioitus ja itsemääräämisoikeus ohjaavat koulutusta ja siihen liittyvää päätöksentekoa
- Koulutus korostaa yksilöllisyyttä ja pyrkii samalla tukemaan yhteisöllisyyttä
- Opiskelija kohdataan aktiivisena, tavoitteisiinsa pyrkivänä oman elämänsä asiantuntijana, jota tuetaan ja ohjataan ottamaan vastuuta opiskelustaan ja ihmisenä kasvamisestaan

... arvoperusta

- Telma-koulutukseen osallistuvilla opiskelijoilla on yhdenvertainen oikeus opetukseen ja oppimiseen
- Koulutus edistää erityistä tukea tarvitsevien nuorten mahdollisuuksia hyvään elämään ja elinikäisen oppimiseen
- Opiskelijoiden täysivaltaisen osallistumisen edistämiseksi on fyysinen ja sosiaalinen ympäristö muokattava esteettömäksi sekä varmistettava teknologian ja palveluiden saavutettavuus

Koulutuksen tavoitteet

- Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija itsenäistyy elämän eri osa-alueilla ja valmentautuu työhön.
- Opiskelija selviytyy jokapäiväisessä elämässään mahdollisimman itsenäisesti, kehittää omatoimisuuttaan ja toimintakykyään erilaisissa ympäristöissä
- Opiskelija saa itselleen sopivia keinoja selviytyä arjessa ja toimia yhteiskunnan kokonaisvaltaisena jäsenenä.
- Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija tutustuu työelämään ja löytää itselleen sopivan muodon osallistua siihen
- Koulutuksen aikana selvitetään itsenäisen elämän edellyttämät ohjaus- ja tukipalvelut sekä tarvittavat apuvälineet
- Koulutuksen laajuus on 60 osaamispistettä ja kesto 1-3 vuotta

Pedagoginen kuntoutus

- Telma-koulutukseen voi sisältyä kuntoutusta ja kuntouttavaa toimintatapaa
- Tällöin pääpaino oppilaitoksessa on pedagogisella, oppimista tukevalla kuntoutuksella
- Pedagogisella kuntoutuksella tarkoitetaan toimintaa ja toimenpiteitä, jotka edistävät ja vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä oppimisvalmiuksia ja osallistumismahdollisuuksia
- Pedagogisen kuntoutuksen lähtökohtana ovat opiskelijan yksilölliset oppimisedellytykset, tarpeet ja odotukset, toimintakyky ja voimavarat

...pedagoginen kuntoutus

- Pedagogisen kuntoutuksen näkökulmasta koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija itsenäistyy elämän eri osa-alueilla ja valmentautuu työhön henkilökohtaisten tavoitteidensa ja valmiuksiensa mukaisesti
- Opiskelija kehittää omatoimisuuttaan ja toimintakykyään, omaksuu itselleen sopivia keinoja selviytyä arjessa sekä kykenee ottamaan vastuuta elämästään omien edellytystensä mukaisesti

Telman vaikuttavuus

- Opiskelijat sijoittuvat edellytystensä mukaiseen työ- ja toimintaympäristöön
 - * päivä- ja työtoimintakeskukset
 - * räätälöidyt työtehtävät oikeissa työpaikoissa
 - * asuntola-asumiseen siirtyminen

TOTS-työn taustaksi Valma

Paja
Oppimisen
vahvistaminen
10 - 30 osp

Paja
Arjen taitojen ja
hyvinvoinnin
vahvistaminen
10 – 20 osp
(5-20 osp)

* Pajojen sisältö
kuvataan
pajakortissa
(työkortti)

Ammatilliseen
koulutukseen
orientoituminen ja
työelämän
perusvalmiudet
10 osp

Paja
Työssäoppimiseen ja
oppisopimus-
koulutukseen
valmentautuminen
10 – 20 osp

Tavoite/
Kotiryhmä
8 – 10
opiskelijaa

Opiskelija

Työelämäyhteistyö

HOJKS/HOPS
-vastuullinen
opettaja

Yhteistyö
perustutkintoihin

Paja
Ammatillisen
perustutkinnon osat
tai osa-alueet
0 - 10 osp

Vapaasti
valittavat
koulutuksen
osat
0 – 5 osp

OSTU, harrastukset,
muu koulutustarjonta

Opettaja vetää
sovitulla jaksolla
jotakin näistä
pajoista

13.3. yhteistyöpäivä
luonnonvara-alalla.

Ammatilliseen peruskoulutuksen valmentava koulutus

- Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavassa koulutuksessa on yhdistetty neljä aiempaa eri kohderyhmille suunnattua valmistavaa, valmentavaa, ohjaavaa ja kuntouttavaa koulutusta
- Yhdistämisen tarkoituksena oli muodostaa perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen toimiva ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava yhtenäinen koulutuskokonaisuus, jossa kuitenkin huomioidaan erilaisten kohderyhmien erityistarpeet

Valma-koulutus

- Koulutuksen ensisijaisena kohderyhmänä ovat perusopetuksen päättäneet nuoret, jotka tarvitsevat opiskeluvalmiuksien vahvistamista sekä ohjausta ja tukea koulutuksen ja ammatin valinnassa
- Kohderyhmänä ovat myös eri syistä koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, jotka eivät ole löytäneet itselleen sopivaa koulutuspaikkaa
- Koulutus edistää myös erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajataustaisten nuorten tasavertaisuutta koulutuksessa, työelämässä ja hyvän elämän saavuttamisessa yhteiskunnan jäsenenä

Koulutuksen arvoperusta

- Valma-koulutus edistää koulutuksellista tasa-arvoa
- Jokaisella opiskelijalla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ammatilliseen koulutukseen sekä sijoittua koulutuksen jälkeen työhön ja yhteiskuntaan täysivaltaisena kansalaisena
- Koulutuksen toteuttamisen keskeinen arvo on opiskelijälähtöisyys, jonka työvälineenä toimii henkilökohtainen opiskelusuunnitelma
- Koulutuksen tavoitteena on tukea myös yhteisöllisyyttä ja yhdessä toimimista, jolloin opiskelija voi saada muilta tukeaja näin ollen kokea oppimisympäristön turvallisuutta
- Koulutuksen keskeisiä arvoja ovat myös ihmisoikeuksien ja yksilöiden kunnioittaminen sekä toisten huomioon ottaminen

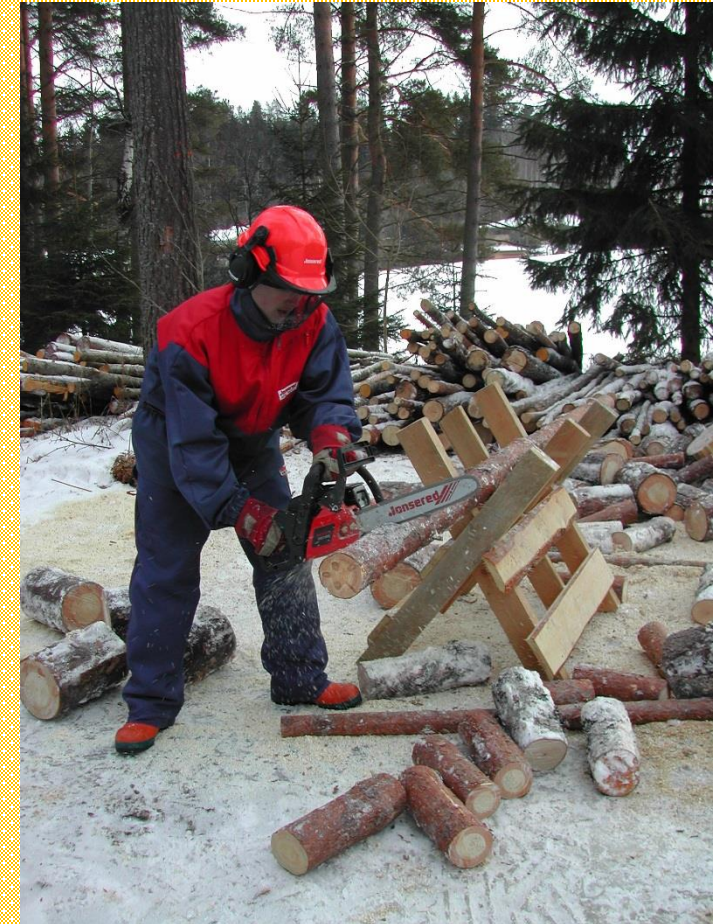
Koulutuksen tavoitteet

- Valma-koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ammatilliseen peruskoulutukseen hakeutumiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto
- Koulutuksen tavoite on myös edistää tasa-arvoa ja esteettömyyttä koulutuksessa
- Koulutuksen avulla voidaan vahvistaa opiskelijoiden valmiuksia hakeutua jatkokoulutukseen ja suorittaa ammatillinen perustutkinto
- Opiskelijoiden tulee saada riittävästi ohjausta ja tukea opinnoissa sekä tietoa erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista
- Koulutuksen tavoitteena on parantaa opiskelijan oppimaan oppimisen taitoja ja vahvistaa opiskelunvalmiuksia tulevaisuutta varten
- Koulutuksen laajuus on 60 osaamispistettä ja kesto pääsääntöisesti 1 vuosi

Opiskelijan joustavien opintopolkujen mahdollistaminen

Lähtökohtana opiskelijan tarpeet:

- Opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (L 787/2014, 29 a §)
- Opiskelijan omat vahvuudet ja osaaminen
- Yksilölliset tavoitteet
- Valinnaisuus (yksilölliset osaamistarpeet, kiinnostuksen kohteet)
- Joustavat siirtymät
- Hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Opiskelijan joustavien opintopolkujen mahdollistaminen

Valmassa tärkeää:

- Koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman tulee antaa mahdollisuudet yksilöllisen osaamisen hankkimiseen
- Koulutuksen toteuttamistavat
- Joustavat opetusjärjestelyt
- Opetus toiminnallista ja työvaltaista
- Tiivis yhteys työelämään
- Yhteistyö muiden kanssa (työpajat, perusopetus.....)

Valman vaikuttavuus

- Suurin osa opiskelijoista hakee ammatilliseen peruskoulutukseen joko omaan oppilaitokseen tai muihin ammattioppilaitoksiin
- Kevään -15 tietoja:
 - * 87 valmentavan opiskelijaa haki oman oppilaitoksen koulutukseen
 - * 67 otti paikan vastaan
 - * 7 ei ottanut paikkaa vastaan – toinen oppilaitos
 - * Valmassa opiskelijoita n. 120

Valmentavat koulutukset Kiipulan toimipaikoissa

<u>Kiipula</u> Valma A Valma B Valma C Valma D Valma E	Telma A Telma B	<u>Hämeenlinna</u> Valma A Valma B Valma C Telma
<u>Kouvola</u> Telma A Telma B Telma C		<u>Forssa</u> Telma <u>Riihimäki</u> Valma
<u>Lahti</u> Valma A Valma B Telma A Telma B		<u>Tampere</u> Valma Telma

